

Yeniden işlevlendirme kapsamında tarihi Sultanahmet Cezaevi

Ece KORKUT¹
Alev ERARSLAN²

Geliş tarihi / Received: 15.10.2019

Düzeltilerek geliş tarihi / Received in revised form: 18.10.2019

Kabul tarihi / Accepted: 05.11.2019

Öz

Tarihi yapıların, sosyal, kültürel, tarihi ve mimari değerleri onların korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasını zorunlu kılmaktadır. Tarihte çeşitli işlevlere karşılık vermek üzere tasarlanmış olan tarihi yapılar, yaşam standartlarının ve gereksinimlerinin değişmesi ile kullanılmayarak zamanla bakımsızlık ve olumsuz çevre şartlarından dolayı zarar görürler. Tarihi yapıların koruma yöntemlerinden biri de yeniden işlevlendirme olgusudur. Yeniden işlevlendirme kültürel değere sahip bir yapının korunması, kent yaşamına ve kullanıma katılması ve kültürel ve tarihsel sürdürülebilirliğinin sağlanması adına önemli bir adımdır.

Bu çalışmada, yeniden işlevlendirme kapsamında tarihi Sultanahmet Cezaevi ele alınacaktır. Tarihi bir yapı için yeni bir işlev belirlenirken göz

---

1 İstanbul Aydın Üniversitesi, Mimarlık Yüksek Lisans Programı. ecekrkt@gmail.com, ORCID:0000-0002-0714-1311. / DOI: 10.17932/IAU.ABMYOD.2006.005/abmyod_v15i58002

2 Doç.Dr. İstanbul Aydın Üniversitesi. Mimarlık ve Tasarım Fakültesi. İç Mimarlık Bölümü. aleverarслан@gmail.com ORCID: 0000-0003-2458-8788.

önünde bulundurulması gereken faktörler, müdahale ölçüt ve kararları, müdahale etmeden önce mekâna has özelliklerin tespiti gibi ölçütler açıklanacaktır. Sonrasında ise tarihi Sultanahmet Cezaevi'nin tarihi ve mimari özellikleri tanıtılacak ve nihayetinde, yapının işlev dönüşümü esnasındaki müdahaleler olan yapısal, mekânsal, teknolojik ve çağdaş ekler irdelenerek, söz konusu yapının özgün niteliğini ne ölçüde koruduğu, yeni işlev gereği mekâna özgü olmayan değişimlerin ve eklerin eski yapı ile uyum içinde olup olmadığı analiz edilecektir

Anahtar Kelimeler: *Yeniden İşlevlendirme, Mekansal Dönüşüm, Tarihi Sultanahmet Cezaevi.*

Historical Sultanahmet Prison case within the context of re-functioning

Abstract

The social, cultural, historical, and architectural values of historical structures require their preservations and transmissions to future generations. Historical structures that are designed to respond to various functions in history, are not used with the change of living standards and requirements and are damaged because of disrepair and negative environmental conditions. One of the preservation methods of historical structures is the phenomenon of re-functionalization. Re-functionalization is an important step for preserving a structure that has a cultural value, ensuring its participation in urban life and use and providing its cultural and historical sustainability.

In this study, historical Sultanahmet Prison will be discussed within the scope of re-functionalization. The factors that should be taken into consideration when determining a new function for a historical structure, intervention criteria, and decisions, criteria such as determination of site-specific characteristics before

intervention will be explained. Thereafter, the historical and architectural characteristics of the historical Sultanahmet Prison will be introduced and finally interventions during the transformation of the function that are the structural, spatial, technological and contemporary annexes will be studied and to what extent the relevant structure maintains its original characteristics and whether the changes and annexes that are not location-specific due to the new function are in harmony with the old structure will be analyzed.

Keywords: *Re-functioning, Spatial Transformation, Historical Sultanahmet Prison.*

Giriş

Tarihi yapıların, sosyal, kültürel, tarihi ve mimari değerleri onların korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasını zorunlu kılmaktadır. Tarihte çeşitli işlevlere karşılık vermek üzere tasarlanmış olan tarihi yapılar, yaşam standartlarının ve gereksinimlerinin değişmesi ile kullanılmayarak zamanla bakımsızlık ve olumsuz çevre şartlarından dolayı zarar görürler. Tarihi yapıların koruma yöntemlerinden biri de yeniden işlevlendirme olgusudur. Yeniden işlevlendirme kültürel değere sahip bir yapının korunması, kent yaşamına ve kullanıma katılması ve kültürel ve tarihsel sürdürülebilirliğinin sağlanması adına önemli bir adımdır.

Tarihi bir yapıyı yeniden işlevlendirme, kullanım dışı kalmış yapılara, mekansal ve yapısal özellikleri ile örtüşen, yeni kullanım olanaklarının sağlanmasıdır. Bir koruma disiplini olan yeniden işlevlendirme sayesinde tarihi yapılar yeniden hayat bulmaktadır. Ancak yeni işlevin yapının mimari, sosyal ve kültürel değerleri ile çevresel etkenler dikkate alınarak belirlenmelidir.

Bir yapının kullanılarak korunması ona çağdaş işlevler verebilmektir. Yapısal olarak ayakta olan bir yapıya verilecek işlevin saptanması ve farklı bir işlev kazandırılarak yeniden kullanımı binanın yapısal ve mekânsal niteliğine yönelik analizler yapılmasını gerektirmektedir. Strüktürel sistem onarılmalı, güçlendirilmeli veya gerekli ise eklemelerle desteklenmelidir.

Malzeme seçimi ve iç mekan müdahalelerinde de yapının iç-dış mimari bütünlüğü ve tarihi niteliğine zarar verecek uygulamalardan kaçınılmalıdır. Yeni eklemelerde ise tarihi dokunun biçiminin, bütünlüğünün, mekan ilişkilerinin ve çevresiyle olan ilişkilerinin bozulmayacağı tasarımlar yapılmalıdır. Yapılan eklemeler özgün tasarım ile yarışmamalı ve orijinalinden ayırt edilmelidir. Veya yapının ait olduğu döneme uyan karakteristik bir eleman da üretilebilir. Yeni işleve adaptasyon ise kullanım sonrası değerlendirme yaklaşımı ile gerçekleştirilmektedir. Yeniden işlevlendirme sonucunda tarihi ve mimari nitelikli yapıların kendi kaderlerine terk edilmeyp yaşamaları sağlanmış olur.

Bu çalışmada, yeniden işlevlendirme kapsamında tarihi Sultanahmet Cezaevi ele alınacaktır. Yapının yeniden işlevlendirme süreci tanıtılmadan önce tarihi yapılarla ilgili kavram ve yasalar açıklanacak, sonra yeniden işlevlendirmede yapının sahip olduğu değerlerin korunabilmesi için değerlendirme kriterleri ve mevcut binaya yapılan yaklaşımlar, dikkat edilmesi gereken hususlar, tarihi bir yapı için yeni bir işlev belirlenirken göz önünde bulundurulması gereken faktörler, müdahale ölçüt ve kararları, müdahale etmeden önce mekâna has özelliklerin tespiti gibi ölçütler açıklanacaktır. Sonrasında ise tarihi Sultanahmet Cezaevi'nin tarihi ve mimari özellikleri tanıtılacak ve nihayetinde, yapının işlev dönüşümü esnasındaki müdahaleler olan yapısal, mekânsal, teknolojik, malzeme, aydınlatma ve çağdaş ekler irdelenerek, söz konusu yapının özgün niteliğini ne ölçüde koruduğu, yeni işlev gereği mekâna özgü olmayan değişimlerin ve eklerin eski yapı ile uyum içinde olup olmadığı analiz edilecektir.

Tarihi Sultanahmet Cezaevi

Tarihi cezaevi ve yakın çevresi

İstanbul'un bilinen en eski merkezlerinden bir olan Sultanahmet'te bulunan parselde, günümüzden neredeyse 4 bin yıl öncesine denk gelen yerleşim izlerinin olduğu düşünülmektedir. Bahsi geçen parsel Konstantinius döneminde inşa edilmeye başlanarak Büyük Saray (Palatium Magnum) yerleşme alanı içinde bulunmaktadır. 11. yüzyıla kadar genişlemesi süren sarayın 100 bin m²'lik alanı kapladığı bilinmektedir. Yapı, 22 dönüm büyüklüğün-

dedir. Ayasofya Müzesi'nin güney doğusunda yer alan yapının kuzey doğusunda Topkapı Sarayı, güney batısında İshak Paşa Cami, kuzey batısında Haseki Hamamı bulunmaktadır. Yapı inşa edildikten sonra ilk olarak 1877 yılında Meclis-i Mebusan olarak kullanıma başlamıştır (Şekil 1).

Şekil 1: Sultanahmet Cezaevi (Apaydın, 2007)

İlerleyen tarihlerde önce Adliye Nezareti daha sonraları Adliye Sarayına tahvili sağlanmıştır. 1916 - 1918 yılları arasında Türk neo-klasik üslup ile inşa edilen yapı, İstanbul'da çağdaş anlamdaki ilk yapı örneğidir. 1982 yılına kadar yapı cezaevi olarak kullanımına devam etmiştir. 1000 kişilik kapasiteye sahiptir. Kadınlar ve çocuklar için bünyesinde ayrı bölümleri mevcuttur. Birbiri ile bağlantılı olan birçok bloktan oluşan yapı, Türk neo-klasik tarzda tasarlanarak yığma sistem ile inşa edilmiştir. Bahsi geçen binalar bodrum kat olmak üzere bir kısmı bir, bir kısmı iki katlı olacak şekilde uygulanmıştır. Yapının iç mekanlarını başlıca; idari birimler, revir, koğuş, hücre alanı, ıslak hacim, mutfak alanı ve avlu oluşturmaktadır (Arlı, 1994). Bloklardan güneybatı kısmında idari bölümler, batı kısmı olan Tev-kifhane Sokağı'nda ana giriş, kuzeybatısında da koğuşlar bulunmaktadır (Arlı, 1989). Türk edebiyatının şair ve yazarlarında olan; Nazım Hikmet, Can Yücel, Necip Fazıl, Aziz Nesin, Orhan Kemal, Kemal Tahir ve Vedat Türkali gibi birçok isim cezaevinde yatmıştır.

Yapının işlev dönüşümü ve yeniden kullanımı

İşgal yıllarında inşa edilmiş Tarihi Sultanahmet Cezaevi 1982 yılına kadar işlevini sürdürmüştür. Yapının bulunduğu parsel (Sultanahmet, 67 pafta, 58 ada, 1 ve 2 parsel) Turizm Bakanlığı'ndan kiralanarak 21 Mayıs

1991 tarihinde yapı ve çevresinin rölevesi hazırlanarak konaklama tesisi için restorasyonuna onay alınmıştır. Daha sonra gerekli belgeler dahilinde 31.12.1992 tarihinde yapım izni alınmıştır. Alınan izinler doğrultusunda yapıdaki orijinal olmayan eklemelerin belirlenerek restorasyon projesi hazırlanmıştır. Anıtlar kurulunun 13012 nolu kararında yapının cephesinin korunarak iç mekânlarda istenilen planlamaların yapılmasına karar verilmiştir.

Şekil 2: Four Seasons Otel (Özüekren, 1997)

Taşınmaz Kültür Varlığı ile bezenmiş bölgede bulunan cezaevi binasının, konaklama tesisine dönüşüm projesi ile uzun vadede güvenilir ve alınan kararlara sadık kalınması beklenen işletme süresinde Kanada kökenli Four Seasons grubu ile anlaşmaya varılmıştır. 1991 - 1996 seneleri arasında yapının restorasyonu tamamlanarak otel olarak kullanıma hizmet vermeye başlamıştır. Yapı grubu, şu an Four Seasons Otel olarak işlev vermektedir (Şekil 2).

Şekil 3: Sultanahmet Cezaevi (Apaydın, 2007) Şekil 4: Otele Dönüşüm Aşaması (Apaydın, 2007)

Zaman aşımıyla beraber yapıya eklemeler ve değişiklikler yapılmıştır. Ancak yapının güneybatı kısmında kalan Tevkifhane Sokağı cephesinde bulunan taş ve ahşap işçiliğinde saçak süslemeleri dahil korunmasına dikkat edilmiştir (Şekil 4).

Binanın taşıyıcı sistem iyileştirme ve güçlendirilmesi

Sultanahmet'in merkezinde 20.000 m²'lik alanda farklı bloklardan oluşarak yer almaktadır. 1919 yılında inşa edildiği öne yapı, zaman içinde işlev değiştirmesi sebebi ve ihtiyaç listesinin farklılaşması ile yapıya ana formu zarar görmeyecek şekilde eklemeler yapılması uygun görülmüştür. Yapının bünyesinde bulunan orijinal olmayan eklentiler temizlenerek yeni işlevine hazır haline getirilmiştir. Yeni işlevin Four Seasons Otel olarak kararlaştırılıp ve otel işletmesi ile anlaşma sağlandıktan sonra proje Mimar Yalçın Özükrem tarafından projelendirilmiştir. Otele ait projelendirme Design Group, Sinan Kafadar tarafından projelendirilmiştir. Bununla beraber statik proje için Yapı Teknik Ltd. Şti. ve Prof. Dr. Kaya Özgen eşliğinde, tesisat düzenleme uygulama projeleri Çilingiroğlu Ltd. Şti., elektrik projeleri Elsan ve otelin peyzaj tasarımı ise DS Mimarlık'a aittir (Apaydın, 2007).

-Duvarlar: Binanın bodrum katındaki duvarların incelenmesi sonucunda rutubet nedeniyle duvarlarda büyük oranla bozulma görülmektedir. İncelemeler sonucunda duvarların içinde boşluklara rastlanılmıştır. Kargir

duvarların sağlıklı bir şekilde tabana yerleşmemesi karşısında boş kalan kısımlar beton ile doldurularak istenilen sonuca ulaşılmıştır (Özgen A., Özgen K., 1997). Bununla beraber beton takviyesinin yanında hiçbir türlü aksaklık olmamasına karşılık duvara ek yerlerinden açılan delik kısımlarından çimento takviyesi yapılmıştır.

-Döşemeler: Sıvaların ve döşemelerin üstündeki kaplamaların söküldüğünde birçok yerde bozulmalara denk gelinmiştir. Koğuşda bulunan alaturka tuvalet taşlarını yerleştirebilmek ve gider borularının düzeni için katlarda, döşeme üstünde bulunan 20 cm'lik moloz kaldırılması ile geri kalan kat yüksekliğine uyulmaya çalışılmıştır (Özgen A., Özgen K., 1997). Yapı içerisinde gereğinde fazla olduğu düşünülen kat yüksekliği, bazı kısımlarda asma kat eklenmesi asma katlı suit odalar için rahatlatıcı çözüm olmuştur.

-Çatı: Binanın daha önceki işlevi olan cezaevi işlevindeyken kapalı olan çatı bölümleri, daha sonra orijinal haline uygun şekilde açılarak açık teras olacak şekilde dizayn edilmiştir. Günümüzde odaların bulunduğu koridorlardan çıkışı sağlanan teraslar müşterilere manzara eşliğinde açık havada oturma imkânı sunmaktadır.

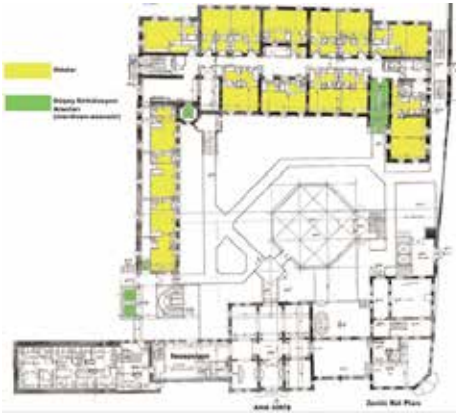
Mekansal dönüşüm

Tarihi Sultanahmet Cezaevi için yeni işlev seçiminde en önemli etken mimari yapıya uygun işlev edindirmektir. Yapının konumu ve iç mekân düzeni açısından doğru seçim yapılması önemlidir. Yeni işlevin belirlenmesi süresinde yapının bulunduğu alanda rölöve çalışmaları yapılmıştır (Özüekren, 1997). Yapının bünyesinde bulunan orijinal olmayan eklentiler temizlenerek yeni işlevine hazır hale getirilmiştir. Mekâna ilk girildiği andan itibaren mekânın kendine ait kimliği müşterilerin mekân için izlenimini belirlemektedir. Otelin iç mekânları da otelin genelindeki tarzı destekleyecek şekilde dönüştürülerek dekore edilmiştir.

-*Odalar:* Cezaevi işlevinde iken koğuşların hücre haline getirilerek değiştirilmesi ve her hücre alanına kendine ait tuvalet banyo eklemeleri yapılması, yeni işlev olan otel işletmeciliğindeki oda yerleşimi bakımından sıkıntı oluşturmamıştır (Apaydın, 2007). Otelde odalara geçiş sağlayabilmek için

ana girişten sola dönerek resepsiyon alanında devam eden koridordaki odalara, üst katlardaki odalar için de düşey sirkülasyonu kullanarak (asansör ve merdivenler) ulaşım sağlanmaktadır. Planda oda yerleşimleri şu şekildedir:

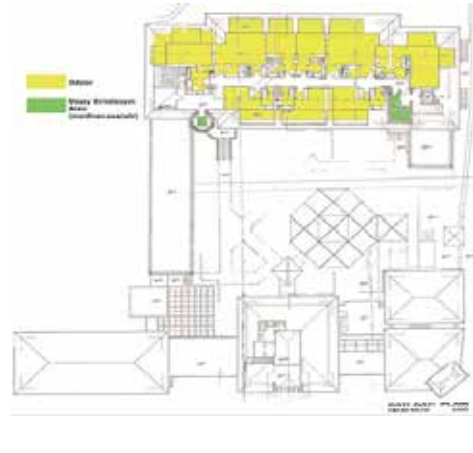
Şekil 5: Otel Zemin Kat Planı (Özüekren, 1997)

Şekil 6: Otel Zemin 1. Planı (Özüekren, 1997)

Şekil 7: Otel Zemin 2. Planı (Özüekren, 1997)

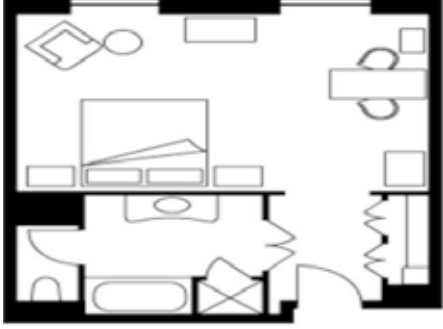

Şekil 8: Otel Çatı Katı Planı (Özüekren, 1997)

Otel bünyesinde toplam 65 oda vardır. Odalar türlerine göre 42 ile 130 m² arasında farklılık göstermektedir. Oda türleri şu şekildedir;

- * Deluxe süit oda
- * Superior oda
- * Shahzade süit
- * Premier oda
- * Tek yataklı süit
- * Marmara suiti

Deluxe süit oda; 42-50 m² aralığındadır.

Şekil 9: Deluxe Oda Örnek Yerleşimi (URL 1)

- Premier oda; 55-60 m² aralığındadır. - Shahzade süit; oda türü 80 m² aralığındadır.

Şekil 10. Premier Oda (URL 2)

Şekil 11: Shahzade Süit (URL 3)

- Superior oda; 42-45 m² büyüklüğündedir. - Tek yataklı süit; 75 m² büyüklüğündedir.

Şekil 12: Superior Oda (URL 4)

Şekil 13: Süit Oda (URL 4)

-Marmara süiti; 130 m² büyüklüğündeki oda 4.katta yer almaktadır

Şekil 14: Four Seasons Otel Marmara Süit Oda (URL 5)

-İdari Birimler / Ofisler: Ofisler otelin zemin katında yer almaktadır. Otele giriş yapıldıktan sonra sol tarafta bulunan resepsiyon alanı ile bağlantı olan idari birimler ve ofisler yer almaktadır. Müşterilerin rahatlıkla geçiş yapamayacakları ofis bölümüne resepsiyonda banko arkasında bulunan kapı ile geçiş sağlanmaktadır. Otel bünyesinde bulunan idari birim departmanları şu şekildedir:

- Resepsiyon
- Muhasebe
- Yönetici ofisleri
- Halkla ilişkiler
- Satış ve pazarlama
- Organizasyon Danışanları

Şekil 15: Four Seasons Otel

Resepsiyon (Apaydın, 2007)

Şekil 16: Four Seasons Otel

Lobi (Korkut, 2019)

-*Islak Hacimler*: Otele giriş yaptıktan sonra sola döndüğümüzde resepsiyonun orda bulunan merdivenlerden veya asansör ile bodrum katına inildiğinde otele konaklama dışında kafesinde vakit geçirmek için gelen misafirlerin de kullanabileceği kadın ve erkek ortak ıslak hacim alanları bulunmaktadır.

Şekil 17: Kadınlar, Erkekler ve Engelli Tuvaleti (Korkut, 2019)

-*Restoran*: Avlunun bütünlüğüne zarar vermeyecek şekilde tasarlanmasına dikkat edilmiştir. Anıtlar Kurulu'nun uygun görmesi dahilinde yapının ana formuna zarar vermeyerek avluya kütleli ek yapılmıştır. Şeffaf olması istenilerek cephede piramidal ışıklık, çatıda da saydam olmayan çatı sistemi uygulanmıştır.

Şekil 18: Four Seasons Otel Restoran (Korkut, 2019)

-*Lobi-Bar*: Otelin ana girişinde sağa doğru devam ettiğimizde lobi-bar alanı ile bağlantılı kısımdır.

Şekil 19: Lobi Alanı (Korkut, 2019)

-*Toplantı ve Etkinlik Alanı:* Otelde birçok aktivitenin (seminer, yemek, düğün, toplantı) yapıldığı salon bodrum katında yer almaktadır. Asansör ve merdiven aracılığı ile salona geçiş yapılmaktadır.

Şekil 20: Toplantı Salonu (URL 12)

Şekil 21: Divan Salonu (URL 13)

-*Sirkülasyon Alanları:* Müşterilerin katlar arasında geçiş sağlamaları için 3 adet asansör bulunmaktadır. Aynı zamanda merdivenler aracılığı ile de sirkülasyon sağlanmaktadır. Bazı mekânlar arası geçiş kısımlarında kot farkını ortadan kaldırmak için iki-üç basamaklı merdiven eklenerek sıkıntı ortadan kaldırılmıştır.

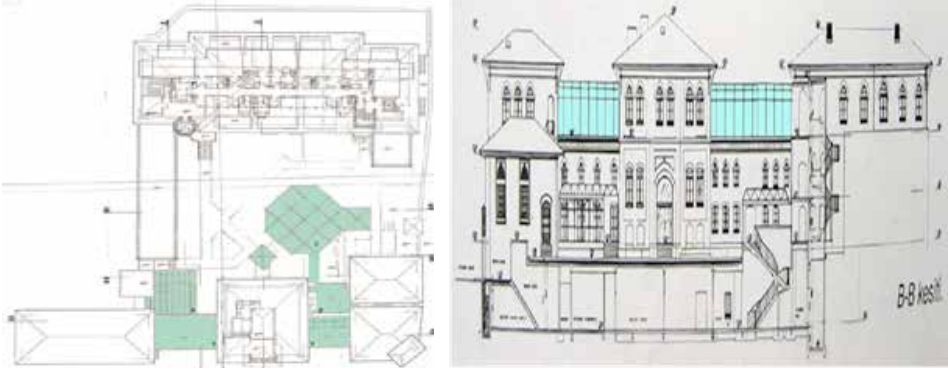
Şekil 22: Zemin Kat Planı (Özüekren, 1997) Şekil 23: Düşey Sirkülasyon (Korkut, 2019)

-Koridorlar: Yapının daha önceki işlevi olan cezaevi ile şu anki işlevi arasındaki sirkülasyon alanı uygunluğu vardır. Her iki mekânda da uzun koridorlara ihtiyaç duyulmaktadır. Koridorlarda sivri ve yuvarlak kemer kullanılmıştır.

Şekil 24: Otel Koridorları (Korkut, 2019)

4.Çağdaş ekler

Şekil 25: Four Seasons Otel Çatı Katı Planı (Özüekren, 1997)

-*Tüp Geçit:* Otelde oda sayısının en fazla olacak şekilde planda konumlandırılması sonucunda, yapıya ait olan her yapı değerlendirilmiştir. Böylece bloklar arasında geçiş sağlanabilmesi için tüp geçit eklenerek olumlu sonuca ulaşılmıştır (Apaydın, 2007). Böylelikle resepsiyondan geçilerek düşey sirkülasyon ve tüp geçitler aracılığı ile odalara ulaşım sağlanmıştır.

Şekil 26: Four Seasons Otel B-B Kesiti (Özüekren, 1997)

-*Tüp Geçit Bağlantı Koridoru:* Bloklar arasında bağlantıyı sağlayabilmek için yapıya eklenen tüp geçitlerin düşey sirkülasyon bağlantıları ile diğer mekânlara geçişi sağlanmaktadır. Dış cephesinde cam kaplama uygulanarak ek koridor oluşturulmuştur. Bu alanda asansör bağlantıları da çözümlenmiştir.

Şekil 27: Tüp Geçite Bağlantı Alanı (Korkut, 2019)

-2.Çelik Çatı Konstriksiyon: Oteldeki mekânlar arasındaki sirkülasyon alanlarını sağlayabilmek için sağlam malzeme olan cam ve çelik malzeme kullanılarak çelik kiriş çatı uygulaması yapılmıştır (Apaydın, 2007).

Şekil 28: Four Seasons Otel Çağdaş Ekler (Korkut, 2019)

Avludaki ekler

Kullanıcıların ortak kullanım alanlarından olan restoran, kafe, toplantı ve balo salonu için otel yapısında birçok düzenleme yapılmıştır. Restoran ve mutfağın aynı katta olması istenmiştir. Ancak zemin katta uygun büyüklükte mekân olmadığı için ve restoran ile mutfağın aynı katta bulunması durumunda avluda sirkülasyon alanına yeterli alan olmaması mutfağın bodrum katta çözümlenmesine yol açmıştır (Apaydın, 2007). Yapının ana hatlarına dokunmadan avluda bazı ekler yapılmıştır. Restoranın avluda çözümlenmesine karar verilip gerçek ölçüleri ve formu ile önceden eskiz çalışması yapılmıştır (Şekil 29). Avlunun bütünlüğüne zarar vermeyecek şekilde tasarlanmasına dikkat edilmiştir. Anıtlar Kurulu'nun uygun görmesi dahilinde yapının ana formuna zarar vermeyerek avluya kütleli ek

yapılmıştır. Şeffaf olması istenilerek cephede piramidal ışıklık, çatıda da saydam olmayan çatı sistemi uygulanmıştır (Şekil 30).

Şekil 29: Restoran Eskiz Çalışması

(Öziükren, 1997)

Şekil 30: Four Seasons Otel Restoran

(Korkut, 2019)

Yapının orta kısmındaki avlu, işlev değiştirdikten sonra restoran ve mutfak alanı olarak değerlendirilmek istenmiştir. Ancak avluda müşteriler için sirkülasyon alanı için yeteri kadar alan kalmamasından dolayı sadece restoranın avluda çözümlenmesine karar verilmiştir (Apaydın, 2007). Restoranın dışında kalan alanı konukların konforu ve estetik açıdan olumlu etki vermesinden dolayı peyzaj tasarımı yapılmıştır. Bahçedeki hareketi arttırmak içidüz hatlardan kaçınılmıştır.

Sonuç

Mimarlık alanının toplumdaki yeri oldukça önemlidir. İnsanlar için sadece yaşam alanı olmanın dışında yapısal özellikleri ile de hafızalarda kalmaktadır. Bu yüzden tarihi anlamda değeri olan yapılara daha çok özen gösterilerek ve bu yapıların kalıcılığı sağlanarak gelecek kuşaklara aktarımı önemlidir. Yapıları işlevsiz boş haliyle bırakmak çok da sağlıklı değildir. Tarihi anlamda önem taşıyan bu tarz yapıları korumak ve canlandırarak sirkülasyonunu arttırmak gerekmektedir. Bu yüzden yeniden işlevlendirme kavramına başvurarak tarihi yapıların devamlılığı sağlanmaktadır.

Bu çalışmada tarihi Sultanahmet Cezaevi'nin Four Seasons Otel'e dönüşümü incelenmiştir. Yapının tarihi ve yakın çevre analizleri ile ilgili bil-

giler, yararlanılan kaynaklar sayesinde netleştirilerek yazılmıştır. İstanbul'un gözde turizm mekânında bulunan yapı, özellikle turistler tarafından tercih edilmektedir. Otele dönüşümü gerçekleştiren yapının tarihi, turistler tarafından da dikkatle incelenmektedir. Turizm açısından gelişmiş bir bölge olması bu durumu desteklemektedir. Böylelikle tarihi Sultanahmet Cezaevi'nin Four Seasons Otel'e dönüşüm aşamaları, güçlendirme ve iyileştirme çalışmaları, mekânsal dönüşüm detaylarının araştırılıp yazılması büyük bir önem taşımaktadır.

Kaynaklar

- [1] Apaydın, B., (2007). *Yapıların Otel Olarak Yeniden Kullanım Bağlamında Mekansal Dönüşümlerinin Kavramsal ve Kurumsal Analizi*, Yüksek Lisans Tezi, T.C. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- [2] Arlı, H., (1989). *Kütahyalı Mehmed Emin Usta Ve Eserlerinin Üslubu. İstanbul Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- [3] Arlı, H., (1994). "Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi" Türkiye Ekonomik Ve Toplumsal Tarih Vakfı, C.7. S. 65-66.
- [4] Özgen, A. ve Özgen, K., (1997). "İstanbul Four Seasons Oteli Yenileme Projesinde Taşıyıcı Sistem Sorunları", Türkiye İnşaat Mühendisliği 14. Teknik Kongresi, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası, s.1035-1044.
- [5] Özüekren, Y., (1997). "Cezaevinden Otel'e" Yapı S.187,s.93-100.

İnternet Kaynakları

- [URL 1]: <https://www.fourseasons.com/istanbul/accommodations/#undefined> (Erişim: 12 Mart 2019)
- [URL 2]: https://www.fourseasons.com/istanbul/accommodations/guest_rooms/premier_room/ (Erişim: 15 Mart 2019)
- [URL 3]: <https://www.fourseasons.com/istanbul/accommodations/suites/shahzade-suite/> (Erişim: 20 Mart 2019)
- [URL 4]: <https://www.fourseasons.com/content/fshr/pages/en/properties/istanbul/accommodations.html> (Erişim: 4 Nisan 2019)
- [URL 5]: https://www.fourseasons.com/istanbul/accommodations/suites/marmara_suite/ (Erişim: 10 Nisan 2019)